

Kronik Hepatit C Eliminasyonunda Çukurova Üniversitesi Deneyimi

Dr. Süheyla Kömür
Dr.Yeşim Taşova

Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi
Klinik Mikrobiyoloji ve Enfeksiyon Hastalıkları Anabilim Dalı

Bölgemizde Hepatit C

Hepat Mon. 2024; 24(1): e148127.

<https://doi.org/10.1515/htmon.2024.0000>

Published online: 2024 September 3.

Changing Epidemiology of Chronic Hepatitis C: A University Hospital Experience

Süheyla Kömür ^{1,*}, Behice Kurtaran¹, Yusuf Kemal Arslan², Ferit Kuscı¹, Sezin Hoşgel Sevdimbaş¹, Seza Ayse Inal¹, Aslıhan Candevir¹, Yesim Tasova¹

¹ Department of Infectious Disease, Cukurova University Faculty of Medicine, Adana, Turkey

² Department of Biostatistics, Cukurova University Faculty of Medicine, Adana, Turkey

*Corresponding author: Department of Infectious Disease, Cukurova University Faculty of Medicine, Adana, Turkey. Email: skomur@gmail.com

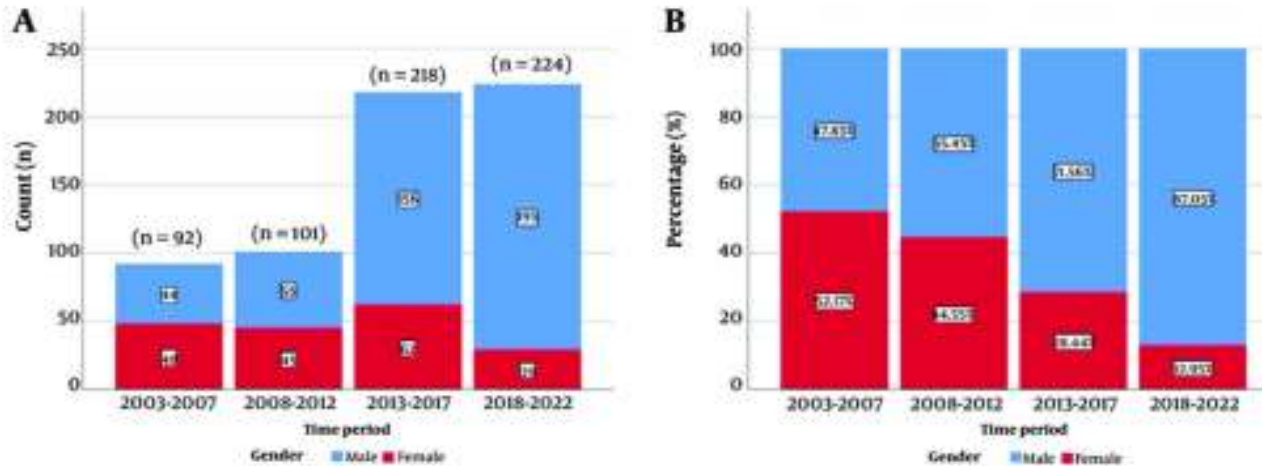

Figure 1. A, the number; and B, proportion of patients by age and sex over the years

- 2003-2023 yılları arasında 635 hasta
- Yaş ortalaması 42, %71 erkek

HCV GENOTİP

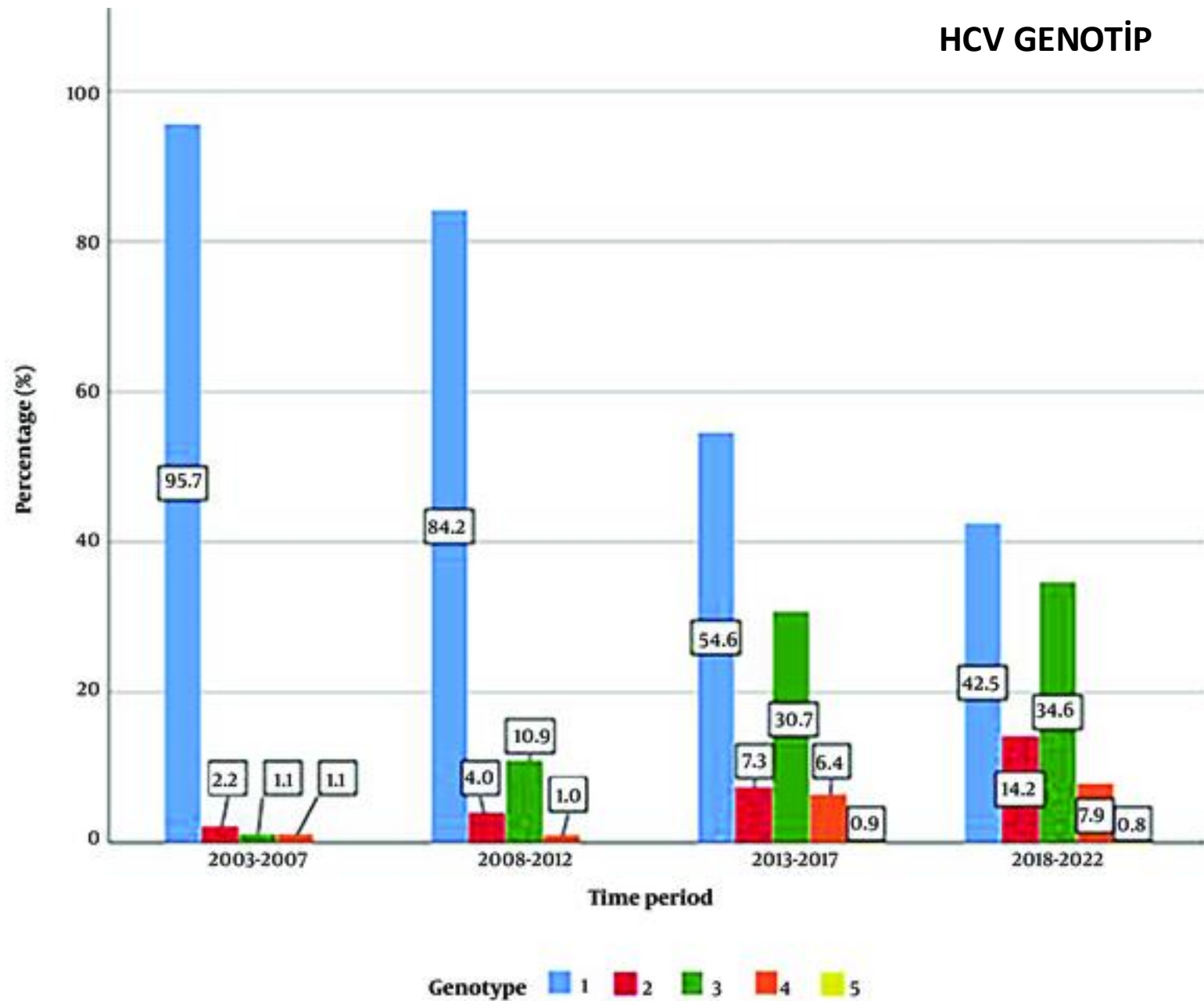

Table 1. Hepatitis C Transmission Routes in Different Time Periods ^{a, b}

Transmission Routes	Time Period				P-Value
	2003 - 2007	2008 - 2012	2013 - 2017	2018 - 2022	
Unknown	91 (98.9)	98 (97.0)	102 (46.8)	61 (27.2)	<0.001
IVDU	0 (0.0)	2 (2.0)	101 (46.1)	151 (68.3)	
Hemodialysis	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (4.1)	5 (2.2)	
Unsafe procedure	1 (1.1)	1 (1.1)	6 (2.7)	5 (2.2)	
Total (n)	92	101	218	224	*

Abbreviation: IVDU, intravenous drug use.

^a Unsafe procedure: Unsafe tattooing or piercing, or receiving medical care with improperly sterilized or reused medical equipment, particularly in settings with inadequate infection control practices.

^b Values are expressed as No. (%).

- Bulaş yolları: %54 bilinmiyor
Cezaevi öyküsü oranı son yıllarda artışta

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DENEYİMİ

- Farkındalığın artırılması
- Riskli gruplarda tarama
- Otomasyon sistemlerine uyarı
- İş birliği

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DENEYİMİ

- Eğitim
 - Halk sağlığı müdürlüğü ile iř birliği
 - Aile hekimleri farkındalık toplantıları

ÇUKUROVA ÜNİVERSİTESİ DENEYİMİ

- Mahkumlar
- Damar içi ilaç kullanıcıları
 - Cezaevi hekimleri
 - AMATEM
 - Aile hekimleri

Osmaniye İli Hepatit C Farkındalık ve Eliminasyon Toplantısı	
Osmaniye Barış Sosyal Tesisler ve Konferans Salonu, Osmaniye 01.05.2023, Saat: 18.30-21.00	
BİLİMSEL PROGRAM	
23 Mayıs 2023, Çarşamba	
Osmaniye İli Hepatit C Farkındalık ve Eliminasyon Toplantısı	
MİDDA/AMATEM	
Tayip TAŞOVA, Süheyla KÖMÜR	
18.30-18.45	Kahve
Tayip TAŞOVA, Süheyla KÖMÜR	
18.45-19.00	Hepatit C Tedavilerinde Sonuç Bilgileri
Tayip TAŞOVA	
19.00-19.30	Mikroplasma Eliminasyon İçin Yeni Mikrop ve Matriksli Mikrop İyileştirme Sistemi
Süheyla KÖMÜR	
19.30-20.00	Türkiye Milli Onkolojik Hepatit C Eliminasyonu (Özet)
Melisvet KÖKSÖZ	
20.00-20.30	Türkiye Eliminasyon Öncelikleri ve Türkiye Viral Hepatit Belirli Kontrol Programı
Süheyla KÖMÜR	
20.30-21.00	Kahve Oturumu ve Soru-Cevap

Mahkum hastalarda güçlükler

- COVID-19 pandemisi
- Cezaevlerindeki hızlı döngü-transferler
- Mahkumların hastaneye gelişindeki sorunlar
- Tedaviye ulaşımındaki güçlükler
- Tedaviyi tamamlamadaki sorunlar
- Takip sisteminin olmayışı

Hepatit C Hasta Yolculuğu

- Cezaevi Katılım Aşamasında Sorgulama ve Test
- Hızlı KİT ile Yüksek Riskli Grupta Pozitif Vaka Tespiti
- Osmaniye Devlet Hastanesi sevk zinciri
- Tanı testleri için kan transferi
- RNA Pozitif hastalarda Rapor/Reçete Talebi
- Metris Kurumu Üzerinden İlaç Temini
- Hastaların Tedavi Takibi ve Bilgilendirme
- Bulaş Riski Açısından Farkındalık Sağlanması

Hepatit C, tek sarmallı, zarflı bir RNA virüsü olan Hepatit C virüsünün neden olduğu bir karaciğer enfeksiyonudur.

Hepatit C hastalığının şiddeti, akut, kısa süreli, hafif bir hastalıktan kronik, ömür boyu süren bir hastalığa kadar değişebilmektedir. HCV ile enfekte olmuş birçok insanda görülen kronik Hepatit C, karaciğer kanseri ve siroz gibi hayatı tehdit eden ciddi hastalıklara neden olabilir. Mevcut tedavilerle çoğu insan hepatit C hastalığının erken döneminde tedavi edilebilmektedir.

Yüksek riskli gruplarda daha fazla bulaşmayı önlemek için hepatit C virüsü (HCV) enfeksiyonunun erken tespiti çok önemlidir.

Hepatit C hastalığı, tüm DSÖ bölgelerinde artmaya çıkan dünyada en yaygın bir hastalıktır. Yüksek sayıda kronik enfeksiyon vakasıyla en çok etkilenen bölgeler Doğu Akdeniz Bölgesi, Avrupa Bölgesi, Güneydoğu Asya ve Batı Pasifik Bölgeleridir.

Küresel olarak yedi HCV genotipi ve 60'tan fazla alt tip tanımlanmıştır. 1, 2 ve 3 genotipleri en yaygın olanlardır ve küresel enfeksiyonların yaklaşık %60'ını oluşturmaktadır.

KULLANIM AMACI

Türklab'ın Anti-HCV Testi, insan serumu, plazma ve tam kan örneklerinde HCV genomunun korunmuş dizileri tarafından kodlanan proteinlere karşı üretilen antikorların kalitatif tespitine yönelik hızlı, immüno-kromatografik bir testtir.

- Tüm HCV genotipleri tarafından kodlanan proteinlere karşı üretilen antikorları (HCV genomundaki Core, NS3, NS4 ve NS5 bölgelerinin en çok korunmuş kısımları) tespit eder.

PERFORMANS DEĞERLENDİRME

- Hassasiyet: 100%
- Özgünlük: 100%

GÖRÜNÜŞÜ

TEST TİPİ

NUMUNE TİPİ

OKUMA ZAMANI

KİT BOYUTU

KİT BİLEŞENLERİ

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü

SAYI : 2022/46144
KONU : Hepatit tedavisi hk.

04.11.2022

DEVLET HASTANESİ BAŞTABIPLIĞINE
OSMANİYE

Kurumumuzda kalmakta olan ve aşağıda isim listesi bulunan hükümlü ve tutukluların tarafımızca yapılan hızlı Hepatit C kitleri pozitif çıkmıştır.

İlimiz 2. Basamak Sağlık Kuruluşu olan Osmaniye Devlet Hastanesi tarafından Kurumumuza gönderilen 20/05/2022 tarih ve E-39437778-702.01 sayılı yazıda, ilgili hastanece hepatit c sonucu pozitif çıkanların tetkik ve tedavilerinin 3. Basamak hastanelerde yapılacağı belirtilmektedir.

Pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ileri tetkik ve tedavileri için Kurumumuzun bağlı olduğu Jandarma Tabur Komutanlığından birçok askeri personel görevlendirilmekte, kurumumuza ait ring aracı, şoförü ve evrak takibi için infaz ve koruma memuru görevlendirilmektedir. Bundan dolayıdır ki ekonomik olarak fazlaca maliyete sebep olmaktadır. Bahse konu ekonomik maliyeti ortadan kaldırmak ve tasarruf adına;

Aşağıda adı geçen hükümlü ve tutukluların, hızlı Hepatit C kitleri pozitif çıkması göz önünde bulundurularak tetkik ve tedavileri için gereken iş ve işlemlerin yerine getirilmesi(3.Basamak Sağlık Kuruluşuna Sevk vb.) hususları;

Bilgi ve gereği arz/rica olunur.

MUSTAFA CANATAN
Kurum Müdürü
28953
e-imza

T.C.
OSMANİYE VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
Osmaniye Devlet Hastanesi

OSMANİYE DEVLET HASTANESİ - OSMANİYE DEVLET
HASTANESİ

Sayı : E-39437778-702.01
Konu : Hepatit C Tedavisi Hk.

I NOLU T TİPİ KAPALI CEZA İNFAZ KURUMU MÜDÜRLÜĞÜNE
OSMANİYE

İlgi : 16/05/2022 tarih E-39437778-000-6711 sayılı dilekçesi.

İlgi tarih ve sayılı yazınıza istinaden; HBV DNA ve HCV RNA testleri Sağlık Tesisimizde çalışılmamakta olup, anlaşmalı dış laboratuvarlara gönderilmektedir. Bu testlerin sonucu ortalama 20 (yirmi) günde çıkmaktadır. Ayrıca Anti HCV tetkikleri pozitif olan hastaların HCV RNA tetkikleri planlanmaktadır. Viral yükleri pozitif sonuçlanması halinde hastalar; Sağlık Bakanlığı'nın Hepatit C hastaları için tedavi düzenlenmesi ve ilaç kullanım raporları çıkarılması için sadece 3. Basamak Hastanelerinde düzenlenebileceği kararı nedeni ile hastalar 3. Basamak hastanelere sevk edilmektedir.

Bilgilerinize arz ederim.

Opr. Dr. Orhan EROL
Başhekim

Ek:
1- Yazı (2 Syf)

Reis TB
31.05.2022

Güvenli Elektronik İmza
Asıl ile Aynısıdır
20.05.2022
GÖKÇE AKIN
Memur

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü

SAYI : 2022/42599

12.10.2022

KONU : Hepatit c hükümlü/tutuklu

ADANA Ç.Ü.T.F BALCALI HASTANESİNE

İlgi: 21/06/2022 ve E.81160724-Cezaevi Dosyası – 1031803-2022/26526 sayılı yazımız.

İlgi tarih ve sayılı yazımızda, ilimiz 2. Basamak Sağlık Kuruluşu olan Osmaniye Devlet Hastanesi tarafından Kurumumuza gönderilen 20/05/2022 tarih ve E-39437778-702.01 sayılı yazıda, ilgili hastanece hepatit c sonucu pozitif çıkanların tetkik ve tedavilerinin 3. Basamak hastanelerde yapılacağı belirtilmektedir.

Kurumumuzda kalmakta olan ve aşağıda isim listesi bulunan hükümlü ve tutukluların tarafımızca yapılan Hepatit C kitleri pozitif çıkmıştır. Pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ileri tetkik ve tedavileri için Kurumumuzun bağlı olduğu Jandarma Tabur Komutanlığından birçok askeri personel görevlendirilmekte, kurumumuza ait ring aracı, şoförü ve evrak takibi için infaz ve koruma memuru görevlendirilmektedir. Bundan dolayıdır ki ekonomik olarak fazlaca maliyete sebep olmaktadır. Bahse konu ekonomik maliyeti ortadan kaldırmak ve tasarruf adına;

Adı geçen 42 (kırk iki) hükümlü ve tutukludan 4 tüp kanlarının alınıp, ileri tetkik ve tedavi için tarafınıza uygun taşıma koşullarında gönderildiği ve bu kanlardan 28 hükümlü tutuklunun Hepatit C test sonucunun pozitif çıktığı, tarafınızca gönderilen kan tetkik sonucundan anlaşılmaktadır.

Bahse konu Hepatit C kan sonuçları pozitif çıkan 28 (yirmi sekiz) hükümlü ve tutukluya tarafınızca ilgili ilacın reçete edilmesi ve ilaç kullanım raporu düzenlenip kurumumuza gönderilmesi hususları;

Bilgi ve gereği arz/rica olunur.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Osmaniye 1 Nolu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü

SAYI : 2022/53367
KONU : Hepatit e hk.

20.12.2022

ADANA BALCALI Ç.Ü.T.F HASTANESİNE

İlgi: 21/06/2022 ve E.81160724-Cezzevi Dosyası – 1031803-2022/26526 sayılı yazımız.

İlgi tarih ve sayılı yazımızda, ilimiz 2. Basamak Sağlık Kuruluşu olan Osmaniye Devlet Hastanesi tarafından Kurumumuza gönderilen 20/05/2022 tarih ve E-39437778-702.01 sayılı yazıda, ilgili hastanece hepatit e sonucu pozitif çıkanların tetkik ve tedavilerinin 3. Basamak hastanelerde yapılacağı belirtilmektedir.

Kurumumuzda kalmakta olan ve aşağıda isim listesi bulunan hükümlü ve tutukluların tarafımızca yapılan Hepatit C kitleri pozitif çıkmıştır. Pozitif çıkan hükümlü ve tutuklular ileri tetkik ve tedavileri için Kurumumuzun bağlı olduğu Jandarma Tabur Komutanlığından birçok askeri personel görevlendirilmekte, kurumumuza ait ring aracı, şoförü ve evrak takibi için infaz ve koruma memuru görevlendirilmektedir. Bundan dolayıdır ki ekonomik olarak fazlaca maliyete sebep olmaktadır. Bahse konu ekonomik maliyeti ortadan kaldırmak ve tasarruf adına;

Adı geçen 6 (altı) hükümlü ve tutukludan 4 tıp kanlarının alınıp, ileri tetkik ve tedavi için tarafınıza uygun taşıma koşullarında gönderildiği ve bu kanlardan 6 hükümlü tutuklunun Hepatit C test sonucunun pozitif çıktığı, tarafınızca gönderilen kan tetkik sonucundan anlaşılmaktadır.

Bahse konu Hepatit C kan sonuçları pozitif çıkan 6 (altı) hükümlü ve tutukluya tarafımızca ilgili ilacın reçete edilmesi ve ilaç kullanım raporu düzenlenip kurumumuza gönderilmesi hususları;

Bilgi ve gereği arz/rica olunur.

CEVDET YILMAZ
Kurum Müdürü V.
29167
e-imza

*Bu evrak ayrıca fiziki olarak GÖNDERİLECEKTİR.

Tarama-tanı

1240 Hızlı Test--- Cezaevinde

480 Anti-HCV pozitif

460 HCV-RNA bakıldı- ÇÜTF Hastanesi

145 hastada HCV-RNA (+)

Tedavi

- 134 erkek hasta
- Ortalama yaş: 33
- İntravenöz ilaç kullanım öyküsü:125/134
- Tüm hastalarda VDRL (-) , Anti-HIV (-)
- Ortalama HCV-RNA: 232.000 Iu/ML
- 2 hastada HBsAg (+), HBV-DNA (-)

Girişimler

- Tarama için kişilerin motive edilmesi
- Hastalara ilaçların tedavi süresini kapsayacak şekilde paket halinde sağlanması
- Tahliye olan hastaların kontrol başvuruya yönlendirilmesi

Sonuç

- Hastaların tedavi sonu takipleri
- HCV eliminasyonu ulaşılabilir bir hedef
- Mikroeliminasyon çalışmalarının katkısı değerli

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü

Sayı : E-49654233-149-264515264
Konu : Hükümlü/Tutukluların Bulaşıcı Hastalık
Taramaları

22.01.2025

DAĞITIM YERLERİNE

Adalet Bakanlığı 15.06.2023 tarih E-.../83539 sayılı yazısı ile; Ceza infaz kurumlarının toplu olarak yaşanan yerler olması nedeniyle hükümlü ve tutukluların bulaşıcı hastalıklar açısından risk altında olan gruplar arasında yer aldığı, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Ceza infaz kurumlarında hükümlülerin yaşam hakları ile beden ve ruh bütünlüklerini korumak üzere her türlü koruyucu tedbirin alınması zorunludur" hükmüne istinaden, hükümlü ve tutukluların bulaşıcı hastalıklar yönünden taraması istenmiştir.

İlgili talebi karşılamak üzere İl Sağlık Müdürlüklerimiz marifeti ve koordinasyonunda ceza infaz kurumunda bulunan hükümlü ve tutuklulardan kan numunesinin alınması, numunenin halk sağlığı laboratuvarına veya hastane laboratuvarlarına nakli, çalışılması, sonuçların İl Sağlık Müdürlüğümüz ilgili birimince toplanması ve analizi neticesinde; Bakanlığımıza, ceza infaz kurumlarına ve ilgili savaşa geri bildiriminin uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Bu kapsamda;

1- **Hepatit B, Hepatit C ve HIV enfeksiyonlarına yönelik testlerin; halihazırda infazı devam eden hükümlü ve tutuklulara gönüllülük esasına göre talep ve onamları doğrultusunda ve ayrıca hükümlü ve tutukluların cezaevine kabul muiyenesinde kendilerinin talep ve onamları doğrultusunda yapılması, onam formlarının numune alımı öncesinde ceza infaz kurumu görevli personeli marifetiyle doldurulmasının sağlanması ve bu formların hükümlü/tutukluların kişisel sağlık dosyalarına konulmasının temini.**

2- **Hükümlü ve tutuklulara Hepatit B, Hepatit C ve HIV enfeksiyonlarına yönelik halk sağlığı eğitimlerinin verilmesi.**

3- Ekte yer alan *Ceza İnfaz Kurumlarında Hepatit B, Hepatit C ve HIV Serolojileri, Bağışıklama ve Eğitim Sayıları Tablosu*'nun elektronik ortamda gönderiminin tesisi gerçekleştirilene kadar; Bulaşıcı Hastalıklar Birimleri tarafından doldurularak Genel Müdürlüğümüz Bulaşıcı Hastalıklar ve Erken Uyarı Dairesi Başkanlığı'na ve Aşı ile Önlenbilir Hastalıklar ve Bağışıklama Dairesi Başkanlığı'na 3'er aylık dönemlerle resmi yazıyla gönderilmesi gerekmektedir.

